

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

P8_TA(2019)0082

Pesticīdu ilgtspējīga lietošana**Eiropas Parlamenta 2019. gada 12. februāra rezolūcija par Direktīvas 2009/128/EK par pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu īstenošanu (2017/2284(INI))**

(2020/C 449/07)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Direktīvu 2009/128/EK, ar kuru nosaka Kopienas sistēmu pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas nodrošināšanai ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulu (EK) Nr. 850/2004 par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem, ar ko groza Direktīvu 79/117/EEK ⁽²⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 23. februāra Regulu (EK) Nr. 396/2005, ar ko paredz maksimāli pieļaujamos pesticīdu atlieku līmeņus augu un dzīvnieku izcelsmes pārtikā un barībā un ar ko groza Padomes Direktīvu 91/414/EEK (Maksimāli pieļaujamos pesticīdu atlieku līmeņu regula) ⁽³⁾,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 191. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulu (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH) un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Regulu (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū, ar ko atceļ Padomes Direktīvas 79/117/EEK un 91/414/EEK ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Eiropas īstenošanas novērtējumu par minēto regulu un tās attiecīgajiem pielikumiem, ko Eiropas Parlamenta Izpētes dienests publicēja 2018. gada aprīlī,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1307/2013, ar ko izveido noteikumus par lauksaimniekiem paredzētiem tiešajiem maksājumiem, kurus veic saskaņā ar kopējās lauksaimniecības politikas atbalsta shēmām, un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 637/2008 un Padomes Regulu (EK) Nr. 73/2009 ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Padomes 1998. gada 7. aprīļa Direktīvu 98/24/EK par darba ņēmēju veselības un drošības aizsardzību pret risku, kas saistīts ar ķīmikāliju izmantošanu darbā ⁽⁷⁾, un Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/37/EK par darba ņēmēju aizsardzību pret risku, kas saistīts ar kancerogēnu vai mutagēnu iedarbību darbā ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ OV L 309, 24.11.2009., 71. lpp.⁽²⁾ OV L 158, 30.4.2004., 7. lpp.⁽³⁾ OV L 70, 16.3.2005., 1. lpp.⁽⁴⁾ OV L 136, 29.5.2007., 3. lpp.⁽⁵⁾ OV L 309, 24.11.2009., 1. lpp.⁽⁶⁾ OV L 347, 20.12.2013., 608. lpp.⁽⁷⁾ OV L 131, 5.5.1998., 11. lpp.⁽⁸⁾ OV L 229, 29.6.2004., 23. lpp.

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

- ņemot vērā Padomes 1992. gada 21. maija Direktīvu 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (Dzīvotņu direktīva)⁽¹⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 30. novembra Direktīvu 2009/147/EK par savvaļas putnu aizsardzību (Savvaļas putnu direktīva)⁽²⁾,
- ņemot vērā Padomes 1998. gada 3. novembra Direktīvu 98/83/EK par dzeramā ūdens kvalitāti⁽³⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 23. oktobra Direktīvu 2000/60/EK, ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2009. gada 31. jūlija Direktīvu 2009/90/EK, ar ko atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2000/60/EK nosaka tehniskās specifikācijas ūdens stāvokļa ķīmiskajām analizēm un monitoringam⁽⁵⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 21. oktobra Direktīvu 2009/127/EK, ar ko Direktīvu 2006/42/EK groza attiecībā uz pesticīdu lietošanas mašīnām⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 12. augusta Direktīvu 2013/39/ES, ar ko groza Direktīvu 2000/60/EK un Direktīvu 2008/105/EK attiecībā uz prioritārajām vielām ūdens resursu politikas jomā⁽⁷⁾,
- ņemot vērā priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1305/2013 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1307/2013 (COM(2018)0392),
- ņemot vērā Komisijas dienestu darba dokumentu “Lauksaimniecība un ilgtspējīga ūdens apsaimniekošana Eiropas Savienībā” (SWD(2017)0153),
- ņemot vērā Komisijas 2006. gada 12. jūlija paziņojumu Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Tematiskā stratēģija par pesticīdu ilgtspējīgu izmantošanu” COM(2006)0373 – SEC(2006)0894 – SEC(2006)0895 – SEC(2006)0914⁽⁸⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2016. gada 7. jūnija rezolūciju par inovācijas un ekonomiskās attīstības veicināšanu Eiropas lauku saimniecību turpmākajā pārvaldībā⁽⁹⁾,
- ņemot vērā Parlamenta 2016. gada 7. jūnija rezolūciju par tehnoloģiskiem risinājumiem ilgtspējīgai lauksaimniecībai Eiropas Savienībā⁽¹⁰⁾,
- ņemot vērā 2017. gada 15. februāra rezolūciju par bioloģiskajiem zema riska pesticīdiem⁽¹¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2017. gada 24. oktobra rezolūciju par Komisijas īstenošanas regulas projektu, ar ko darbīgās vielas glifosāta apstiprinājumu atjauno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1107/2009 par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū un groza Īstenošanas regulas (ES) Nr. 540/2011 pielikumu⁽¹²⁾,
- ņemot vērā 2018. gada 1. marta rezolūciju par ES biškopības nozares perspektīvām un izaicinājumiem⁽¹³⁾,

⁽¹⁾ OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp.

⁽²⁾ OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp.

⁽³⁾ OV L 330, 5.12.1998., 32. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 201, 1.8.2009., 36. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 310, 25.11.2009., 29. lpp.

⁽⁷⁾ OV L 226, 24.8.2013., 1. lpp.

⁽⁸⁾ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52006DC0372>

⁽⁹⁾ OV C 86, 6.3.2018., 62. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV C 86, 6.3.2018., 51. lpp.

⁽¹¹⁾ OV C 252, 18.7.2018., 184. lpp.

⁽¹²⁾ OV C 346, 27.9.2018., 117. lpp.

⁽¹³⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2018)0057.

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

- ņemot vērā 2018. gada 13. septembra rezolūciju par augu aizsardzības līdzekļu regulas (EK) Nr. 1107/2009 īstenošanu ⁽¹⁾,
- ņemot vērā pašreizējo Eiropas īstenošanas novērtējumu par Direktīvu 2009/128/EK, ar kuru nosaka Kopienas sistēmu pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas nodrošināšanai, un Eiropas Parlamenta Izpētes dienesta (EPRS) ziņojumu, kas publicēts 2018. gada 15. oktobrī,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Regulu (EK) Nr. 1185/2009 attiecībā uz statistiku par pesticīdiem ⁽²⁾,
- ņemot vērā Komisijas ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par to, kā tiek īstenota Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Regula (EK) Nr. 1185/2009 attiecībā uz statistiku par pesticīdiem (COM(2017)0109),
- ņemot vērā Eiropas Revīzijas palātas 2014. gada īpašo ziņojumu “ES ūdens resursu politikas mērķu integrēšana kopējā lauksaimniecības politikā bijusi tikai daļēji sekmīga”,
- ņemot vērā Komisijas 2017. gada 10. oktobra ziņojumu par dalībvalstu rīcības plāniem un par progresu, īstenojot Direktīvu 2009/128/EK par pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu (COM(2017)0587),
- ņemot vērā Komisijas Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorāta (SANTE ĢD) 2017. gada oktobra pārskata ziņojumu par pasākumiem, ko dalībvalstis īsteno, lai panāktu pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu saskaņā ar Direktīvu 2009/128/EK ⁽³⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2016. gada 22. novembra paziņojumu “Turpmākie pasākumi ilgtspējīgai Eiropas nākotnei. Eiropas rīcība ilgtspējības jomā” (COM(2016)0739),
- ņemot vērā 7. vides rīcības programmu ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā 2017. gada ANO ziņojumu, ko sagatavoja īpašais referents par tiesībām uz pārtiku un kas izstrādāts saskaņā ar ANO Cilvēktiesību padomes rezolūcijām Nr. 6/2, Nr. 31/10 un Nr. 32/8 ⁽⁵⁾,
- ņemot vērā īstenošanas plānu par zema riska augu aizsarglīdzekļu pieejamības palielināšanu un paātrinātu integrētās augu aizsardzības īstenošanu dalībvalstīs, ko izstrādāja Ilgtspējīgas augu aizsardzības ekspertu grupa un ko Padome apstiprināja 2016. gada 28. jūnijā ⁽⁶⁾,
- ņemot vērā Francijas senāta 2017. gada 19. maija rezolūciju par mērķi ierobežot pesticīdu lietošanu Eiropas Savienībā ⁽⁷⁾,
- ņemot vērā 2019. gada 16. janvāra rezolūciju par Savienības pesticīdu atļaušanas procedūru ⁽⁸⁾,
- ņemot vērā 2017. gada 18. oktobrī publicēto zinātnisko pētījumu par lidojošu kukaiņu biomasu ⁽⁹⁾,
- ņemot vērā Reglamenta 52. pantu, kā arī 1. panta 1. punkta e) apakšpunktu un 3. pielikumu Priekšsēdētāju konferences 2002. gada 12. decembra lēmumā par procedūru patstāvīgo ziņojumu sagatavošanas atļaujas piešķiršanai,

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2018)0356.

⁽²⁾ OV L 324, 10.12.2009., 1. lpp.

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/food/audits-analysis/overview_reports/details.cfm?rep_id=114

⁽⁴⁾ OV L 354, 28.12.2013., 171. lpp.

⁽⁵⁾ <http://www.pan-uk.org/site/wp-content/uploads/United-Nations-Report-of-the-Special-Rapporteur-on-the-right-to-food.pdf>

⁽⁶⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10041-2016-ADD-1/en/pdf>

⁽⁷⁾ <http://www.senat.fr/leg/ppr16-477.html>

⁽⁸⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2019)0023.

⁽⁹⁾ Caspar A. Hallmann et al., ‘More than 75 % decline over 27 years in total flying insect biomass in protected areas’ [Lidojošo kukaiņu kopējā biomasas aizsargātajās teritorijās 27 gadu laikā ir samazinājusies par vairāk kā 75 %.] PLOS, 2017. gada 18. oktobris <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0185809>

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

- ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas ziņojumu un Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas atzinumu (A8-0045/2019),
- A. tā kā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/128/EK par pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu (turpmāk tekstā “direktīva”) paredz virkni pasākumu, lai nodrošinātu pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu ES, samazinot pesticīdu lietošanas riskus un ietekmi uz cilvēku veselību un vidi, kā arī veicinot integrētās augu aizsardzības (IAA) un alternatīvu augu aizsardzības pieeju vai paņēmieni izmantošanu, piemēram, neķīmiskas alternatīvas pesticīdiem un zema riska augu aizsardzības līdzekļus (AAL), kā noteikts Regulā (EK) Nr. 1107/2009, ar mērķi samazināt atkarību no pesticīdiem un aizsargāt cilvēku un dzīvnieku veselību un vidi;
- B. tā kā direktīva ir vērtīgs instruments, ar kuru nodrošināt, ka vide, ekosistēmas un cilvēku un dzīvnieku veselība ir labi aizsargāti no bīstamām pesticīdu sastāvā esošām vielām, vienlaikus nodrošinot ilgtspējīgus un ekoloģiskus risinājumus lielākam un daudzveidīgākam instrumentu kopumam, ar ko izskaust un novērst kaitēkļu, slimību, nezāļu un invazīvu svešzemju sugu radīto ražas zudumu un apkarot patogēnu rezistences veidošanos; tā kā pilnīga un visaptveroša direktīvas īstenošana ir priekšnoteikums tam, lai panāktu augstu aizsardzības līmeni un īstenotu pāreju uz ilgtspējīgu lauksaimniecību, nekaitīgas un veselīgas pārtikas ražošanu un netoksisku vidi, kas nodrošina augstu cilvēku un dzīvnieku veselības aizsardzības līmeni;
- C. tā kā, lai arī IAA var palīdzēt novērst kaitīgo organismu radīto ražas zudumu, tomēr tās galvenais mērķis ir ļaut pesticīdu lietotājiem pāriet uz tādu praksi un produktiem, kas rada vismazāko risku cilvēku veselībai un videi, kā norādīts direktīvas 14. pantā; norāda, ka jebkurā gadījumā daudzi pētījumi liecina par to, ka pesticīdu lietošanu var ievērojami samazināt, arī neradot negatīvu ietekmi uz ražu;
- D. tā kā direktīva ir jālasa kopā ar pārējiem diviem galvenajiem tiesību aktiem, kas attiecas uz pilnīgu pesticīda aprites ciklu, sākot no tā laišanas tirgū (Regula (EK) Nr. 1107/2009) un beidzot ar maksimāli pieļaujamo atlieku daudzumu noteikšanu (Regula (EK) Nr. 396/2005); tā kā līdz ar to nav iespējams sasniegt direktīvas mērķi aizsargāt cilvēku veselību un vidi pret riskiem, kas saistīti ar pesticīdu lietošanu, pilnībā neieviešot un pienācīgi neīstenojot visu “pesticīdu paketi”;
- E. tā kā, lai samazinātu pesticīdu lietošanas radīto risku un ietekmi uz cilvēka veselību un vidi, Komisijai un dalībvalstīm būtu jārisina jautājums par viltotiem un nelegāliem pesticīdiem, kā arī satraucošā problēma saistībā ar importētajiem lauksaimniecības produktiem, kas apstrādāti ar ķīmiskām vielām, kuras ES ir vai nu aizliegtas, vai arī to lietošana ierobežota;
- F. tā kā Komisijas un dalībvalstu pašreizējā prakse attiecībā uz darbīgo vielu apstiprināšanu un augu aizsardzības līdzekļu atļauju piešķiršanu neatbilst direktīvas mērķiem un nolūkam; tā kā šī pašreizējā prakse kavē pēc iespējas augstāka aizsardzības līmeņa sasniegšanu un pāreju uz ilgtspējīgu lauksaimniecības nozari un netoksisku vidi;
- G. tā kā pieejamie pierādījumi skaidri liecina, ka direktīvas īstenošana nav pietiekami saskaņota ar saistītajiem ES politikas virzieniem pesticīdu, lauksaimniecības un ilgtspējīgas attīstības jomā, jo īpaši, bet ne tikai, ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP) un Augu aizsardzības līdzekļu regulu; tā kā direktīvai — tāpat kā ar to saistītām darbībām ES līmenī — ir liels potenciāls, lai vēl vairāk palielinātu un pievienotu vērtību valstu centieniem un darbībām lauksaimniecības nozarē un stiprinātu vides un cilvēku veselības aizsardzību;
- H. tā kā pašreizējais tiesiskais regulējums, tostarp datu prasības, tika izstrādāts ķīmisko AAL novērtēšanai un pārvaldībai un tādēļ tas nav piemērots zema riska bioloģiski darbīgajām vielām un produktiem; tā kā šis nepielāgotais regulējums būtiski palēnina zema riska bioloģisko AAL ienākšanu tirgū, bieži vien atturot lietotājus; tā kā tas kavē inovāciju un mazina ES lauksaimniecības konkurētspēju; tā kā tā rezultātā arī vairāk nekā 60 darbīgās vielas, kuras Eiropas Komisija ir konstatējusi kā aizstājamas vielas, nav aizstātas, jo trūkst drošāku alternatīvu, tostarp zema riska bioloģiski darbīgo vielu;

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

- I. tā kā ir pārāk maz zema riska, tostarp bioloģiskas izcelsmes, augu aizsardzības līdzekļu; tā kā no gandrīz 500 vielām, kas pieejamas ES tirgū, tikai trīspadsmit vielas (divpadsmit no tām bioloģiskas izcelsmes) ir apstiprinātas kā zema riska darbīgās vielas; tā kā direktīvas nepietiekama īstenošana *de facto* ir radījusi nevienlīdzīgu konkurences apstākļus Eiropā, jo atšķirīga valstu prakse kavē ilgtspējīgu alternatīvo līdzekļu optimālu ieviešanu tirgū; tā kā šī situācija apgrūtina alternatīvu zema riska un neķīmisko produktu pietiekamu ienākšanu ES tirgū, tādējādi mazinot to pievilcību lauksaimniekiem, kas tā vietā īstermiņā var izvēlēties rentablākas alternatīvas; tā kā zema riska, tostarp bioloģisko, AAL pieejamības trūkums kavē integrētās augu aizsardzības (IAA) izstrādi un īstenošanu;
- J. tā kā bioloģiskajai lauksaimniecībai ir svarīga loma kā sistēmai ar zemu pesticīdu lietošanas līmeni un tā būtu vēl vairāk jāveicina;
- K. tā kā ir arvien vairāk pierādījumu tam, ka Eiropā pastāvīgi un būtiski samazinās kukaiņu populācija un tas ir saistīts ar pašreizējo pesticīdu lietošanas līmeni; tā kā novērotā straujā kukaiņu skaita samazināšanās negatīvi ietekmē ne vien visu ekosistēmu un bioloģisko daudzveidību, bet arī lauksaimniecības nozari un tās turpmāko ekonomisko labklājību un ražīgumu;
- L. tā kā Eiropa pašlaik atrodas krustcelēs, kurās izšķirsies lauksaimniecības nozares nākotne un tiks noteiktas Savienības iespējas panākt pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu, galvenokārt īstenojot KLP reformu; tā kā KLP reforma rada ievērojamas iespējas stiprināt politikas racionalizāciju un saskaņošanu, kā arī direktīvas īstenošanu un veicināt pāreju uz ekoloģiski ilgtspējīgāku lauksaimniecības praksi;
- M. tā kā sabiedrībā notiek aizvien plašākas diskusijas par tradicionālajiem AAL, jo tie var radīt apdraudējumu cilvēku un dzīvnieku veselībai un videi;
- N. tā kā ir svarīgi veicināt alternatīvu procedūru vai metožu izstrādi, lai samazinātu atkarību no tradicionālajiem pesticīdiem un novērstu arvien pieaugošo rezistenci pret tradicionālajiem AAL;
- O. tā kā Regula (EK) Nr. 1107/2009 paredz Padomei pienākumu nodrošināt, ka obligātajās pārvaldības prasībās, kas minētas III pielikumā Padomes 2003. gada 29. septembra Regulā (EK) Nr. 1782/2003, ar ko izveido kopīgus tiešā atbalsta shēmu noteikumus saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem ⁽¹⁾, būtu jāietver IAA principi, tostarp laba augu aizsardzības prakse un neķīmiskas augu aizsardzības, kaitīgo organismu apkarošanas un kultūraugu apsaimniekošana metodes;
- P. tā kā IAA īstenošana ES ir obligāta saskaņā ar direktīvu; tā kā dalībvalstīm un vietējām iestādēm vairāk būtu jāņem vērā pesticīdu ilgtspējīga lietošana, tostarp alternatīvi zema riska augu aizsardzības līdzekļi;
- Q. tā kā pesticīdu "ilgtspējīgu lietošanu" nevar īstenot, neņemot vērā cilvēku eksponētību darbīgo vielu un papildvielu kombinācijām, kā arī to kumulatīvo un iespējamo kopējo un sinerģisko iedarbību uz cilvēka veselību,

Galvenie secinājumi

1. atgādina tematiskās stratēģijas par pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu konkrētos mērķus, *inter alia*, līdz minimumam samazināt apdraudējumu un risku, ko veselībai un videi rada pesticīdu lietošana; uzlabot pesticīdu lietošanas un izplatīšanas kontroles pasākumus; samazināt kaitīgo darbīgo vielu līmeņus, tai skaitā aizstājot visbīstamākās no tām ar mazāk kaitīgām (tostarp neķīmiskām) alternatīvām; veicināt zemkopību ar samazinātu pesticīdu lietošanu vai pilnīgu atteikšanos no tiem; un izveidot pārredzamu sistēmu, lai, tostarp izstrādājot piemērotus indikatorus, ziņotu un uzraudzītu panākumus stratēģijas mērķu īstenošanā;

⁽¹⁾ OV L 270, 21.10.2003., 1. lpp.

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

2. uzskata, ka ir būtiski direktīvas īstenošanu vērtēt kopā ar ES vispārējo pesticīdu politiku, tostarp noteikumiem, kas paredzēti augu aizsardzības līdzekļu regulā, Regulā (ES) Nr. 528/2012 (Biocīdu regula) ⁽¹⁾, maksimāli pieļaujamo pesticīdu atlieku līmeņu regulā un Regulā (EK) Nr. 178/2002 (vispārīgi pārtikas aprites tiesību akti) ⁽²⁾;
3. pauž nožēlu par to, ka, neraugoties uz centieniem, dalībvalstu vispārējais progress attiecībā uz direktīvas īstenošanu nav pietiekams, lai īstenotu tās galvenos mērķus un izmantotu visu tās potenciālu samazināt pesticīdu lietošanas radītos vispārējos riskus, vienlaikus samazinot arī atkarību no pesticīdiem, sekmētu pāreju uz ekoloģiski ilgtspējīgām un drošu augu aizsardzības praksi un sasniegtu steidzami vajadzīgos vides un veselības uzlabojumus, kuru nolūkā direktīva tika izstrādāta; pauž nožēlu par to, ka Komisija jau trīs gadus kavējas ar direktīvas īstenošanas ziņojuma iesniegšanu;
4. uzsver, ka direktīva būtu jāīsteno visaptveroši, iekļaujot visus nepieciešamos aspektus un ka ar dažu, bet ne visu elementu daļēju īstenošanu nepietiek, lai realizētu direktīvas vispārējo mērķi — nodrošināt pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu; uzsver, ka tādas IAA prakses kā neķīmiskās alternatīvas pesticīdiem un zema riska AAL piemērošanai ir īpaši svarīga loma šā mērķa sasniegšanā;
5. norāda, ka Komisijas 2017. gada progresa ziņojumā konstatētas būtiskas nepilnības valstu rīcības plānos (VRP), kas liecina par dažu valstu mazāku apņemšanos aizsargāt vidi un veselību, kas, iespējams, varētu radīt negodīgu konkurenci tirgū un ierobežot vienotā tirgus darbību; patur tiesības norādīt konkurences komisāram dalībvalstis, kuru plānos konstatētas nepilnības;
6. pauž bažas par to, ka aptuveni 80 % gadījumu dalībvalstu VRP nav sniegta īpaša informācija par to, kā noteikt daudzu mērķu un uzdevumu sasniegšanas apmēru, īpaši attiecībā uz IAA mērķiem un ūdens aizsardzības pasākumiem; uzsver, ka tas ievērojami sarežģī dalībvalstu sasniegtā progresa mērīšanas procesu attiecībā uz direktīvas galveno mērķu un nolūka sasniegšanu;
7. pauž bažas, ka VRP nav saskaņoti attiecībā uz kvantitatīvu mērķu, uzdevumu, pasākumu un grafiku noteikšanu dažādās rīcības jomās, tāpēc nav iespējams novērtēt sasniegto progresu; pauž nožēlu, ka tikai piecos VRP ir noteikti augsta līmeņa izmērāmi mērķi, no kuriem četri ir saistīti ar riska mazināšanu un tikai viens ar lietošanas samazināšanu; pauž nožēlu par to, ka tikai 11 dalībvalstis līdz šim ir sagatavojušas pārskatītu VRP, lai gan pārskatīšanas termiņš bija 2017. gada beigas;
8. pauž nožēlu par to, ka daudzās dalībvalstīs nav novērojama reāla apņemšanās ieviest IAA praksi, kuras pamatā ir astoņi principi par labu pesticīdiem alternatīviem neķīmiskajiem līdzekļiem; pauž nožēlu par to, ka viena no galvenajām problēmām saistībā ar IAA īstenošanu, kas ir direktīvas stūrakmens, šķiet, ir tā, ka pašlaik nav piemērotu kontroles instrumentu un metožu, lai novērtētu tās ieviešanu dalībvalstīs, kā arī skaidru noteikumu un norādījumu trūkums; uzsver, ka visaptveroša IAA īstenošana ir viens no galvenajiem pasākumiem, lai samazinātu atkarību no pesticīdu lietošanas ilgtspējīgā lauksaimniecībā, kas ir videi nekaitīga, ekonomiski dzīvotspējīga un sociāli atbildīga, kā arī veicina Eiropas pārtikas nekaitīgumu, vienlaikus stiprinot bioloģisko daudzveidību un cilvēku un dzīvnieku veselību, sekmējot lauku ekonomiku un samazinot lauksaimnieku izmaksas, jo tiek veicināta pesticīdu neķīmisko alternatīvu un zema riska AAL izplatīšana dažādās Savienības zonās; uzsver, ka ir jāparedz papildu finanšu stimuli un izglītojoši pasākumi, lai stiprinātu IAA prakses ieviešanu atsevišķu lauku saimniecību līmenī;

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 22. maija Regula (ES) Nr. 528/2012 par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu, OV L 167, 27.6.2012., 1. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 28. janvāra Regula (EK) Nr. 178/2002, ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu, OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

9. uzskata, ka IAA ir vērtīgs instruments, ar ko lauksaimnieki var apkarot kaitēkļus un slimības un nodrošināt ražīgumu; norāda, ka pastiprinātai IAA lietošanai ir divi mērķi — stiprināt vides un bioloģiskās daudzveidības aizsardzību un samazināt izmaksas lauksaimniekiem, lai tie pārietu uz ilgtspējīgākām alternatīvām un samazinātu tradicionālo pesticīdu lietošanu; uzskata, ka vairāk centieni ir vajadzīgi tam, lai veicinātu IAA lietošanu, veicot pētījumus un iesaistot dalībvalstu konsultatīvās struktūras; atgādina, ka IAA var būt nozīmīga loma izmantoto pesticīdu daudzuma un dažādības samazināšanā;

10. norāda, ka šādā IAA instrumentu komplektā bioloģiskā kontrole ietver nozarei izdevīgu sugu vairošanu vai ieviešanu, kas ir plēsīgas pret kaitēkļu populācijām, un tādēļ ļauj kontrolēti regulēt šīs populācijas; tādēļ uzsver, ka ir svarīgi dot priekšroku ilgtspējīgām bioloģiskajām, fizikālajām un citām neķīmiskajām metodēm, nevis ķīmiskajiem pesticīdiem, ja tie nodrošina pietiekamu kaitīgo organismu kontroli; tāpat uzsver, ka ir svarīgi, lai ķīmiskie pesticīdi tiktu piemēroti selektīvi un mērķtiecīgi, jo pretējā gadījumā minētie labvēlīgie kaitēkļu apkarošanas līdzekļi var aiziet bojā, padarot kultūraugus pat vēl uzņēmīgākus pret turpmākiem uzbrukumiem;

11. pauž bažas par to, ka ir panākts ļoti mazs progress zema riska un neķīmisku AAL alternatīvo līdzekļu inovācijas, attīstības un lietošanas popularizēšanā un vecināšanā tradicionālo pesticīdu vietā; norāda, ka tikai dažu valstu rīcības plānos ir iekļauti stimuli šādu alternatīvu produktu un metožu reģistrēšanai; uzsver, ka īpaši apdraudēti ir līdzekļu lietojuminiecīgā daudzumā attiecīgo darbīgo vielu trūkuma dēļ;

12. uzsver, ka ilgtspējīga un atbildīga pesticīdu lietošana ir priekšnoteikums AAL atļaujas piešķiršanai;

13. pauž nožēlu par zema riska darbīgo vielu un AAL pieejamības trūkumu, ko galvenokārt izraisa ilgais novērtēšanas, apstiprināšanas un reģistrācijas process, daļēji tādēļ, ka dalībvalstu līmenī reti tiek ievērots īsākais atļauju piešķiršanas termiņš, proti, 120 dienas; uzsver, ka pašreizējā situācija neatbilst IAA veicināšanas un īstenošanas principiem, un uzsver zema riska pesticīdu pieejamības, atbilstošas pētniecības un paraugprakses apmaiņas nozīmi dalībvalstīs un to starpā, lai pilnībā izmantotu IAA potenciālu; uzskata, ka ātrāks apstiprināšanas process stimulētu nozares pētījumus par jaunu zema riska darbīgo vielu, tostarp inovatīvu zema riska vielu, izstrādi, tādējādi nodrošinot, ka lauksaimnieku rīcībā ir pietiekami augu aizsardzības līdzekļi, un tā ļaujot viņiem ātrāk pāriet uz ilgtspējīgu AAL lietošanu un palielināt IAA efektivitāti;

14. atgādina, ka pieaugošā rezistence pret pesticīdiem izraisa pārmērīgu pesticīdu lietošanu un atkarību no tiem; norāda, ka lielāka pesticīdu lietošana un atkarība no pesticīdu lietošanas rada lielas izmaksas lauksaimniekiem — gan resursu augsto izmaksu dēļ, gan ņemot vērā ražas zudumu, ko rada augsnes noplucēšana un augsnes kvalitātes samazināšanās;

15. norāda, ka zema riska AAL lielāka pieejamība tirgū samazinātu rezistences pret darbīgajām vielām veidošanās risku un ietekmi uz nemērķa sugām, kas saistīta ar plaši izmantotiem AAL;

16. šajā sakarībā norāda, ka rezistence pret pesticīdu darbīgajām vielām ir bioloģiski neizbēgama ātri vairojošos kaitēkļu un slimību gadījumā, un šī problēma kļūst aizvien nopietnāka; tādēļ uzsver, ka ir svarīgi dot priekšroku ilgtspējīgām bioloģiskajām, fizikālajām un citām neķīmiskajām metodēm, nevis ķīmiskajiem pesticīdiem, ja tie nodrošina pietiekamu kaitīgo organismu kontroli; atgādina, ka ķīmiskie pesticīdi būtu jālieto selektīvi un mērķtiecīgi; uzsver, ka pretējā gadījumā šie labvēlīgie kaitēkļu apkarošanas līdzekļi var tikt iznīcināti, padarot augus vēl uzņēmīgākus pret iespējamiem uzbrukumiem nākotnē;

17. turklāt norāda, ka pesticīdu daudzumu, iespējams, visefektīvāk samazinās sistēmiskas izmaiņas, kas mazina uzņēmību pret kaitēkļu uzbrukumiem, veicina strukturālo un bioloģisko daudzveidību, nevis monokultūras un ilgstošu kultūraugu audzēšanu un mazina kaitēkļu rezistenci pret darbīgajām vielām; tādēļ uzsver vajadzību pievērt uzmanību, finansēt un ieviest agroekoloģiskās metodes, kas padarītu visu lauksaimniecības sistēmu noturīgāku pret kaitēkļiem;

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

18. uzsver, ka KLP tās pašreizējā veidolā nepietiekami veicina un ar stimuliem nesekmē lauku saimniecību atkarības no pesticīdiem mazināšanu un bioloģiskās ražošanas metožu ieviešanu; uzskata, ka KLP pēc 2020. gada ir jāparedz īpaši politikas instrumenti, lai palīdzētu mainīt lauksaimnieku rīcību attiecībā uz pesticīdu lietošanu;
19. pauž nožēlu par to, ka Komisijas priekšlikumā par jauno KLP pēc 2020. gada IAA princips nav iekļauts tiesību aktos noteiktajās pārvaldības prasībās, kas minētas šā priekšlikuma III pielikumā; uzsver, ka saiknes trūkums starp direktīvu un jauno KLP modeli būtiski traucēs mazināt atkarību no pesticīdu lietošanas;
20. norāda, ka lielākā daļa dalībvalstu izmanto valstu riska indikatorus, lai pilnībā vai daļēji novērtētu pesticīdu lietošanas kaitīgo ietekmi; atgādina, ka, neraugoties uz direktīvas 15. pantā minēto nepārprotamo pienākumu, vēl nav panākta ES līmeņa vienošanās par saskaņotiem riska indikatoriem, tāpēc nav iespējams salīdzināt dažādās dalībvalstīs un ES kopumā gūto progresu; atzinīgi vērtē to, ka Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgā komiteja 2019. gada 25. janvārī pieņēma saskaņotus riska indikatorus;
21. uzsver bioloģiskās daudzveidības un stabilu ekosistēmu, īpaši bišu un citu apputeksnētājkukaiņu, būtisko nozīmi, kuri ir ļoti svarīgi tam, lai nodrošinātu veselīgu un ilgtspējīgu lauksaimniecības nozari; uzsver, ka bioloģiskās daudzveidības aizsardzība ir ne tikai vides aizsardzības jautājums, bet arī līdzeklis, kā nākotnē nodrošināt Eiropas nodrošinātību ar pārtiku;
22. ir ļoti nobažījies par to, ka Eiropā pastāvīgi un, iespējams, neatgriezeniski zūd bioloģiskā daudzveidība, un par to, ka satraucoši samazinās lidojošo kukaiņu, tostarp apputeksnētājkukaiņu, skaits, par ko liecina 2017. gada oktobrī publicētā zinātniskā pētījuma rezultāti par lidojošo kukaiņu biomasu⁽¹⁾, un saskaņā ar šo pētījumu Vācijā 27 gadu laikā 63 dabas aizsardzības apgabalos kukaiņu populācija ir samazinājusies par vairāk nekā 75 %; turklāt uzsver būtisko kopējo putnu sugu skaita samazināšanos visā Eiropā, kas, iespējams, ir saistīta ar samazināto kukaiņu populāciju; turklāt atzīmē netīša pesticīdu lietojuma ietekmi uz augsni un augsnes organismiem⁽²⁾, kā arī citām nemērķa sugām; uzskata, ka pesticīdi ir viens no galvenajiem faktoriem, kas izraisa kukaiņu, lauksaimniecības zemēs dzīvojošo putnu sugu un citu nemērķa sugu organismu iznīkšanu, un uzsver, ka Eiropai ir jāpāriet uz ilgtspējīgāku pesticīdu lietošanu un lauksaimnieku vajadzībām jāpalielina alternatīvu neķīmisko un zema riska AAL skaits;
23. uzskata, ka neonikotinoīdu grupas pesticīdiem ir īpaša ietekme uz bišu populācijas straujo samazināšanos Eiropā, kā to apliecina vairāki starptautiskie pētījumi, kas radīja pamatu iedzīvotāju lūgumrakstiem, kuriem pievienoti simptomi tūkstoši visa kontinenta iedzīvotāju parakstu;
24. atzīst VRP un IAA nozīmi pesticīdu lietošanas būtiskā samazināšanā, lai izvairītos no neatgriezeniska bioloģiskās daudzveidības zuduma, vienlaikus dodot priekšroku agroekoloģiskiem pasākumiem un bioloģiskajai lauksaimniecībai, kad vien tas ir iespējams;
25. turklāt uzsver, ka ir jāizstrādā ilgtspējīgi alternatīvie līdzekļi lauksaimniecības vajadzībām, lai samazinātu klimata pārmaiņu ietekmi uz nodrošinātību ar pārtiku;
26. pauž īpašas bažas par to, ka joprojām tiek lietoti pesticīdi ar darbīgām vielām, kas ir mutagēnas, kancerogēnas vai toksiskas reproduktīvajai veselībai, kurām ir endokrīnās sistēmas darbību traucējošas īpašības un kuras kaitē cilvēkiem vai dzīvniekiem; uzsver, ka šādu pesticīdu lietošana nav savietojama ar direktīvas mērķiem un nolūku;
27. uzsver, ka ūdens vide ir īpaši jutīga pret pesticīdiem; atzinīgi vērtē to, ka dažas dalībvalstis ir veikušas virkni pasākumu, lai to aizsargātu pret pesticīdiem; pauž nožēlu, ka tomēr lielākā daļa dalībvalstu nav noteikušas kvantitatīvus mērķus un grafiskus pasākumiem ūdens vides aizsardzībai pret pesticīdiem, savukārt tās dalībvalstis, kuras to ir izdarījušas, nav precizējušas to, kā mērķu sasniegšana un uzdevumu īstenošana tiks mērīta; uzskata, ka būtu jāuzlabo pašlaik izmantoto pesticīdu monitorings ūdens vidē;

(1) <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0185809>

(2) https://esdac.jrc.ec.europa.eu/public_path/shared_folder/doc_pub/EUR27607.pdf

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

28. norāda, ka lauksaimniecība ir viens no galvenajiem iemesliem tam, ka ūdenstilpnes nespēj nodrošināt labu ķīmisko stāvokli, jo tā rada piesārņojumu ar pesticīdiem; uzsver, ka nepieļaut pesticīdu nonākšanu saldūdens sistēmās ir rentablāk nekā izmantot attīrīšanas tehnoloģijas un ka dalībvalstīm šajā sakarā ir jānodrošina atbilstoši stimuli lauksaimniekiem; šajā sakarībā arī atzīst Ūdens pamatdirektīvas īstenošanas nozīmi ūdens kvalitātes uzlabošanā; atzinīgi vērtē dalībvalstu panākto progresu prioritāro vielu apkarošanā, kā rezultātā ir samazinājies tādu ūdenstilpņu skaits, kuras neatbilst standartiem tādu vielu ziņā kā kadmijs, svins un niķelis, kā arī pesticīdi;

29. pauž nožēlu par to, ka ūdens resursu noplicināšanās dēļ dzeramā ūdens apgādes uzņēmumi arvien biežāk veic papildu attīrīšanu, lai nodrošinātu, ka dzeramais ūdens atbilst pesticīdu robežvērtībām, kas noteiktas Padomes Direktīvā 98/83/EK par dzeramā ūdens kvalitāti, un ka tā izmaksas nākas segt patērētājiem, nevis piesārņotājiem;

30. uzsver, ka daži pesticīdi ir starptautiski atzīti par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem (NOP), ņemot vērā to iespējamo pārnesei lielos attālumos, noturību vidē un spēju bioloģiski izplatīties visā pārtikas ķēdē un bioloģiski uzkrāties ekosistēmās, kā arī to būtisko negatīvo ietekmi uz cilvēka veselību;

31. atzinīgi vērtē to, ka visas dalībvalstis ir izveidojušas AAL apmācības un sertifikācijas shēmas, taču pauž nožēlu par to, ka dažās dalībvalstīs nav izpildītas apmācības prasības attiecībā uz visiem I pielikumā uzskaitītajiem tematiem; uzsver, ka lietotāju apmācība ir svarīga, lai nodrošinātu AAL drošu un ilgtspējīgu lietošanu; uzskata, ka ir lietderīgi nosšķirt profesionālos un neprofesionālos lietotājus, ņemot vērā, ka tiem nepiemēro vienādas prasības; uzsver, ka gan profesionāliem, gan neprofesionāliem AAL lietotājiem būtu jāsaņem atbilstīga apmācība;

32. norāda uz viedo tehnoloģiju un precīzās lauksaimniecības izmantošanas potenciālu, lai labāk pārvaldītu AAL un novērstu to izplatību zonās, kurās tie nav nepieciešami, piemēram, izmantojot dronu vai GPS precizitātes tehnoloģiju; turklāt uzsver, ka šādu risinājumu ieviešanu dalībvalstīs varētu uzlabot, ja šie risinājumi tiktu labāk iestrādāti pesticīdu lietotāju apmācības programmās un sertifikācijas shēmās;

33. uzsver, ka AAL izmanto ne tikai lauksaimniecībā, bet arī nezāļu un kaitēkļu apkarošanā teritorijās, ko izmanto plašāka sabiedrība vai arī mazāk aizsargātas iedzīvotāju grupas, kā noteikts direktīvas 12. panta a) apakšpunktā, tostarp publiskos parkos un dzelzceļa teritorijā; tā kā AAL lietošana šādās teritorijās ir neatbilstoša; atzinīgi vērtē to, ka vairākas dalībvalstis un vairākas reģionālās un vietējās valdības ir veikušas pasākumus, lai ierobežotu vai aizliegtu pesticīdu lietošanu teritorijās, ko izmanto plašāka sabiedrība vai arī mazāk aizsargātas iedzīvotāju grupas; tomēr norāda, ka lielākajā daļā dalībvalstu nav noteikti izmērāmi mērķi;

34. pauž bažas par to, ka daudzas dalībvalstis nav pareizi interpretējušas 12. panta a) apakšpunkta prasību, to attiecinot tikai uz lietošanu, kas nav saistīta ar lauksaimniecību, taču mazāk aizsargātajās iedzīvotāju grupās, proti, tajās, kas noteiktas Regulā (EK) Nr. 1107/2009, ietilpst arī iedzīvotāji, kas ir ilgstoši pakļauti pesticīdu iedarbībai; turklāt norāda, ka Komisija ir apstiprinājusi, ka nav juridiska pamatojuma tam, lai lietošanu lauksaimniecībā izslēgtu no 12. panta prasībām;

35. norāda, ka dalībvalstis joprojām atbalsta bioloģisko lauksaimniecību kā sistēmu ar zemu pesticīdu lietošanas līmeni; atzinīgi vērtē to, ka Savienībā joprojām pieaug bioloģisko saimniecību skaits, taču norāda, ka progress dalībvalstīs joprojām ievērojami atšķiras;

36. norāda, ka bioloģiskajiem lauksaimniekiem rodas ekonomiski zaudējumi, ja to augsne un bioloģiskie produkti tiek piesārņoti tādēļ, ka pesticīdus lieto kaimiņos esošajās saimniecībās, izraisot, piemēram, pesticīdu noplūdi izsmidzināšanas laikā un darbīgo vielu pastāvīgu pārvietošanos vidē; norāda, ka līdz ar to bioloģiskajiem lauksaimniekiem var nākties pārdot savus produktus kā parastos produktus un tādēļ zaudēt ienākumus no paaugstinātas maksas par bioloģiskajiem produktiem vai pat zaudēt sertifikātu tādu iemeslu dēļ, kas ir ārpus viņu kontroles;

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

37. norāda, ka, lai arī kopumā dalībvalstīs ir izveidotas sistēmas informācijas vākšanai par pesticīdu izraisītas akūtas saindēšanās gadījumiem, tiek apšaubīta iegūto datu precizitāte un izmantošana; uzsver to, ka sistēmas informācijas ieguvei par hroniskas saindēšanās gadījumiem netiek plaši izmantotas;

38. uzsver to, ka EFSA jaunākajā ziņojumā par pesticīdu atliekām pārtikā ir minēts, ka 97,2% visā Eiropā iegūto paraugu bija atbilstoši ES tiesību aktos noteiktajiem ierobežojumiem, un tas liecina, ka pārtikas ražošanas sistēma ir ļoti stingra un droša;

Ieteikumi

39. aicina dalībvalstis pabeigt direktīvas ieviešanu bez turpmākas kavēšanās;

40. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, lai visas attiecīgās ieinteresētās personas, tostarp sabiedrība, tiktu iekļautas visās ieinteresēto personu darbībās saistībā ar pesticīdiem, kā to paredz Direktīva 2003/35/EK un Orhūsas konvencija;

41. aicina dalībvalstis uzņemties proaktīvu lomu direktīvas praktiskā īstenošanā, lai apzinātu nepilnības un konkrētās jomas, kam būtu jāpievērš īpaša uzmanība, ņemot vērā cilvēku veselības un vides aizsardzības aspektu, un nepiemērot vienīgi parastos valstu transponēšanas un kontroles mehānismus, bet arī citus;

42. aicina dalībvalstis atzīt, ka ES nekavējoties jārikojas, lai pārietu uz ilgtspējīgāku pesticīdu lietošanu, un ka par šādas prakses īstenošanu galvenokārt ir atbildīgas dalībvalstis; uzsver, ka ātra rīcība ir būtiska;

43. aicina dalībvalstis ievērot laika grafiku, kas noteikts pārskatīto valstu rīcības plānu nodrošināšanai; mudina tās dalībvalstis, kuras to vēl nav izdarījušas, bez turpmākas kavēšanās nodrošināt izpildi, paredzot skaidrus kvantitatīvus mērķus un izmērāmu vispārējo mērķi, proti, nekavējoties un ilgtermiņā efektīvi samazināt pesticīdu lietošanas riskus un ietekmi, tostarp skaidri nosakot gada samazināšanas mērķus un īpašu uzmanību pievēršot iespējamajai ietekmei uz apputeksnētājiem, un veicināt un izmantot ilgtspējīgus alternatīvus neķīmiskos un zema riska AAL saskaņā ar IAA principiem;

44. aicina Komisiju ierosināt tālejošu ES mēroga saistošu mērķi pesticīdu lietošanas samazināšanai;

45. aicina Komisiju turpināt izstrādāt norādījumus par visiem IAA principiem un to īstenošanu; šajā sakarībā aicina Komisiju izstrādāt pamatnostādnes par kritēriju noteikšanu IAA īstenošanas mērīšanai un novērtēšanai dalībvalstīs;

46. aicina Komisiju un dalībvalstis veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai popularizētu zema riska pesticīdus un par prioritāti noteiktu neķīmiskos risinājumus un metodes, kas rada mazāko kaitējumu veselībai un dabīgajai videi, vienlaikus nodrošinot efektīvu un iedarbīgu kultūraugu aizsardzību; uzsver— lai nodrošinātu panākumus šajā jomā, ir jāpastiprina lauksaimniekiem paredzētie ekonomiskie stimuli izvēlēties šādus risinājumus;

47. aicina Komisiju un dalībvalstis lielāku uzmanību pievērst zema riska bioloģisku alternatīvu izstrādes, izpētes, reģistrācijas un tirdzniecības veicināšanai, tostarp palielinot finansējuma iespējas no programmas “Apvārsnis Eiropa” un daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam; atgādina, ka ir svarīgi dot priekšroku ilgtspējīgām bioloģiskajām, fizikālajām un citām neķīmiskajām metodēm, nevis ķīmiskajiem pesticīdiem, ja tie nodrošina pietiekamu kaitīgo organismu kontroli; atgādina, cik svarīga ir pievienotā vērtība, ko sniedz ekoloģiski ilgtspējīgi un droši augu aizsardzības līdzekļi;

48. aicina Komisiju bez turpmākas kavēšanās izpildīt savas saistības saskaņā ar 7. vides rīcības programmu, lai iesniegtu Savienības netoksiskas vides stratēģiju, kas veicina inovāciju un ilgtspējīgu aizstājēju, tostarp neķīmisko risinājumu, izstrādi; sagaida, ka Komisija šajā stratēģijā īpaši ņems vērā pesticīdu ietekmi uz vidi un cilvēku veselību;

49. mudina pievērst lielāku uzmanību riska mazināšanai, jo zema riska vielu plaša lietošana var būt kaitīgāka nekā augsta riska vielu ierobežota lietošana;

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

50. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt labāku direktīvas un tās īstenošanas saskaņotību ar saistītajiem ES tiesību aktiem un politikas virzieniem, īpaši ar noteikumiem, kas izvirzīti KLP un Regulā (EK) Nr. 1107/2009, un jo īpaši integrēt IAA principus kā tiesiskās prasības saskaņā ar KLP atbilstoši šīs direktīvas 14. pantam;
51. aicina Komisiju un dalībvalstis stingri ierobežot to, cik būtiski ir izmantot atkāpes saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1107/2009, un atjaunināt attiecīgos norāžu dokumentus, lai nodrošinātu, ka pesticīdu riska novērtējums atspoguļo patieso iedarbību un apstākļus un ņem vērā visu iespējamo ietekmi uz veselību un vidi;
52. iesaka dalībvalstīm elastīgi piemērot IAA kā daļu no apzaļumošanas pasākumiem saskaņā ar KLP;
53. atzinīgi vērtē to, ka Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgā komiteja nesēn pieņēma saskaņotus riska indikatorus, un aicina dalībvalstis turpināt pieņemt un ieviest saskaņotus riska indikatorus, ko nesēn ierosināja Komisija, lai pareizi uzraudzītu pesticīdu samazināšanas ietekmi;
54. aicina Komisiju izveidot pilnībā funkcionējošu un pārredzamu sistēmu regulārai statistikas datu vākšanai par pesticīdu lietošanu, ietekmi, ko rada profesionāla un neprofesionāla pesticīdu iedarbība uz cilvēku un dzīvnieku veselību, un par pesticīdu atlieku sastopamību vidē, jo īpaši augsnē un ūdenī;
55. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt pētniecības programmas, kuru mērķis ir noteikt pesticīdu lietošanas ietekmi uz cilvēka veselību, ņemot vērā visas toksiskās un ilgtermiņa ietekmes, tostarp imūntoksicitāti, endokrīnās sistēmas traucējumus un neiroloģiskās attīstības toksicitāti, un galveno uzmanību pievēršot prenatalās eksponētības pesticīdiem ietekmei uz bērna veselību;
56. mudina Komisiju tradicionālo AAL pārvaldībā un lietošanā īstenot uz risku balstītu pieeju, ko pamato neatkarīgi, zinātniski recenzēti zinātniskie dati;
57. aicina Komisiju pirms pašreizējā pilnvaru termiņa beigām iesniegt īpašu tiesību akta priekšlikumu, ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1107/2009, neatkarīgi no vispārējās pārskatīšanas, kas saistīta ar *REFIT* iniciatīvu, lai pievienotu definīciju un atsevišķu kategoriju "dabā sastopamas vielas" un "dabīgām identiskas vielas", kuru noteicošais kritērijs būtu vielas sastopamība un eksponētība dabā, un lai izveidotu stingru, operatīvu novērtēšanas, atļaujas piešķiršanas un reģistrācijas procedūru zema riska bioloģiskajiem pesticīdiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta 2017. gada 15. februāra rezolūciju par bioloģiskajiem zema riska pesticīdiem un 2018. gada 13. septembra rezolūciju par augu aizsardzības līdzekļu regulas (EK) Nr. 1107/2009 īstenošanu;
58. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt Savienības saistību efektīvu īstenošanu saskaņā ar Protokolu 1979. gada Konvencijai par gaisa pārrobežu piesārņojumu lielos attālumos un 2004. gada Stokholmas Konvenciju par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem, un tādēļ aicina pastiprināt centienus, lai izskaustu POP pesticīdu ražošanu, laišanu tirgū un lietošanu, kā arī izstrādāt noteikumus par tādu atkritumu apglabāšanu, kas satur jebkuru no minētajām vielām vai ir ar tiem piesārņoti;
59. aicina dalībvalstis nodrošināt, ka ir pieejami profesionāli kvalificēti un neatkarīgi konsultāciju pakalpojumi, lai galalietotājiem sniegtu konsultācijas un apmācību par pesticīdu ilgtspējīgu lietošanu un jo īpaši par IAA;
60. aicina Komisiju un dalībvalstis likt lielāku uzsvāru uz turpmākām investīcijām un pētījumiem par precīzo un digitālo lauksaimniecības tehnoloģiju izstrādi un ieviešanu, lai padarītu AAL efektīvākus un tādēļ ievērojami samazinātu atkarību no pesticīdu lietošanas saskaņā ar direktīvas mērķiem, samazinot gan profesionālo lietotāju, gan plašākas sabiedrības pakļaušanu riskam; uzskata, ka digitalizācijas vai precīzās lauksaimniecības izmantošana nedrīkstētu izraisīt lauksaimnieku atkarību no resursiem vai finanšu parādsaistībām;

Otrdiena, 2019. gada 12. februāra

61. aicina Komisiju un dalībvalstis vairs neatļaut AAL lietošanu teritorijās, ko izmanto plašāka sabiedrība vai mazāk aizsargātas iedzīvotāju grupas, kā noteikts Regulas (EK) Nr. 1107/2009 3. panta 14. punktā;
62. aicina Komisiju un dalībvalstis pievērst īpašu uzmanību mazāk aizsargātu grupu aizsardzībai, kā noteikts Regulas (EK) Nr. 1107/2009 3. panta 14. punktā, jo īpaši ņemot vērā to lauku iedzīvotāju pašreizējo neaizsargātību, kuri dzīvo teritorijās, kur audzē lauksaimniecības kultūraugus; tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis ierosināt tūlītēju aizliegumu pesticīdu lietošanai netālu no iedzīvotāju mājokļiem, skolām, rotaļlaukumiem, bērnudārziem un slimnīcām;
63. aicina Komisiju un dalībvalstis veikt turpmākus ieguldījumus pētījumos par pesticīdu ietekmi uz nemērķa sugām un nekavējoties rīkoties, lai to samazinātu;
64. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt tādu lauksaimniecības modeļu, kura pamatā ir preventīvas un netiešas augu aizsardzības stratēģijas ar mērķi samazināt ārējo resursu izmantošanu un dažādas dabā sastopamas vielas; atzīst, ka ir nepieciešams vairāk pētīt un izstrādāt preventīvas un netiešas ekoloģiskas lauksaimniecības augu veselības aprūpes stratēģijas;
65. aicina dalībvalstis palielināt ieguldījumus adaptācijas pasākumos, lai novērstu agroķīmisko vielu nonākšanu virszemes ūdeņos un ūdens dziļākajos slāņos, un pasākumos, kuru mērķis ir ierobežot šo vielu iespējamo noplūdi ūdenstecēs, upēs un jūrās; iesaka aizliegt to lietošanu augsnē, no kuras ūdens, iespējams, ieplūst gruntsūdeņos;
66. uzsver, ka ļoti svarīgi ir regulāri novērtēt pārdoto pesticīdu daudzuma attiecību pret lauksaimniecības platībām, kurās tos izmanto, pamatojoties uz datiem no lietotāju datu bāzēm un datiem par pārdotajiem pesticīdiem;
67. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt uz bīstamību pamatotu izslēgšanas kritēriju pilnīgu un vienādu piemērošanu darbīgajām vielām, kuras ir mutagēnas, kancerogēnas vai reproduktīvajai funkcijai toksiskas vai kuras izraisa endokrīnos traucējumus;
68. aicina dalībvalstis stingri ievērot aizliegumu aizliegtos pesticīdus ievest ES no trešām valstīm un aicina palielināt kontroles importētajai pārtikai;
69. aicina Komisiju rūpīgi izvērtēt iespējas īstenot visus pieejamos pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību, tostarp sākt pienākumu neizpildes procedūru pret dalībvalstīm, kuras nepilda pienākumu pilnībā īstenot šo direktīvu;
70. aicina Komisiju enerģiski vērsties pret dalībvalstīm, kuras sistemātiski ļaunprātīgi izmanto atkāpes attiecībā uz aizliegtajiem pesticīdiem, kas satur neonicotinoīdus;
71. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka tiek pilnībā īstenots un efektīvi īstenots princips "piesārņotājs maksā" attiecībā uz ūdens resursu aizsardzību;
72. prasa programmai "Apvārsnis Eiropa" nodrošināt pietiekamu finansējumu, lai veicinātu augu veselības aprūpes stratēģiju izstrādi, pamatojoties uz sistēmisku pieeju, kas apvieno inovatīvas agroekoloģiskās metodes un preventīvus pasākumus, kuru mērķis ir līdz minimumam samazināt ārējo resursu izmantošanu;
73. aicina Komisiju izveidot Eiropas mēroga platformu ilgtspējīgu pesticīdu lietošanai, kas apvienotu nozares ieinteresētās personas un pārstāvjus vietējā un reģionālā līmenī, lai veicinātu informācijas apmaiņu un paraugprakses apmaiņu pesticīdu lietošanas samazināšanā;

o

o o

74. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.
-